

Halina Karwowska

Gródek, st. 1, gm. loco, woj.
białostockie, AZP 38-91/5

Informator Archeologiczny : badania 31, 290

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Gorzów Wielkopolski, st.15, Stary Rynek, gm. loco, woj. gorzowskie - patrz: późne średniowiecze

Gorzów Wielkopolski, st. 173, ul. Pocztowa 3, gm. loco, woj gorzowskie – patrz: późne średniowiecze

GRÓDEK, st. 1, gm. loco, woj. białostockie, AZP 38-91/5

- grodzisko wczesnośredniowieczne
- rezydencja rodziny Chodkiewiczów (II poł. XV-XVIII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 1 do 30 lipca przez mgr Halinę Karwowską (Państwowe Muzeum w Białymstoku). Finansowane przez PSOZ i Urząd Gminy w Gródku. Szósty sezon badań. Przebadano powierzchnię 299 m².

Kontynuowano prace ziemne rozpoczęte w 1996 r. w związku z rozpoznaniem założeń drewnianego budynku zlokalizowanego w zachodniej części rezydencji oraz prace eksploracyjne w centralnej części stanowiska.

We wschodniej części budynku (północna część wykopu 16C i południowo-zachodnia część wykopu 16A) na głębokości około 0,70 m od poziomu dani, w warstwie pomarańczowego żwiru uwidocznił się zarys prostokątnej konstrukcji ceglanej, będącej podstawą pieca, której czytelne wymiary wynosiły 3,2 x 1,1 m. Część północno-zachodniej podstawy została zniszczona przez wkop współczesny. Zewnętrzny zarys konstrukcji tworzyły dwa rzędy cegieł ułożonych „jedna na drugiej”, licami do góry. Pojedynczy rząd cegieł ułożonych wozówkami do góry dzielił podstawę pieca na dwie komory, które od wewnątrz wylepiono gliną grubości około 0,5-0,7 cm. Dno konstrukcji było również wyłożone ceglami. Eksploracja obiektu dostarczyła dwu fragmentów silnie skorodowanych przedmiotów żelaznych.

Prace ziemne dostarczyły interesującego zbioru zabytków ruchomych, na który złożyły się: 6971 fragmentów ceramiki, 2555 ułamków szkła okiennego i naczyniowego, 553 przedmioty metalowe (m.in. gwoździe, okucia, zawiasy, klucze, noże), destrukty kości zwierzęcych oraz niewielki zbiór kafli piecowych (garnkowych i płytowych).

W skład zbioru określonego jako przedmioty metalowe wchodzi również 13 monet. Są to głównie szelągi koronne i litewskie Jana Kazimierza, poza tym na uwagę zasługują: półzłotówka koronna Stanisława Augusta Poniatowskiego (1767) oraz szeląg ryski (1577).

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Państwowym Muzeum w Białymstoku. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Biuletynie Konserwatorskim”.

Badania będą kontynuowane.

IŁAWA, st. I, wykop 5, gm. loco, woj. olsztyńskie

- miasto nowożytne (XVI-XX w.)

Nadzory archeologiczne przy pracach ziemnych pod rozbudowę piwnicy, przeprowadzone we wrześniu przez mgr. Adama Mackiewicza (ARCHEO-ADAM). Finansowane przez D. Chmielewskiego. Pierwszy sezon badań. Nadzorowana powierzchnia wynosiła około 25 m².

Nadzór prowadzono ze względu na istnienie w tym miejscu (rejon obecnego parku przy ul. Niepodległości) cmentarza (zaznaczony na planie wykonanym w 1753 r. przez Stanniusa, oraz na planie wykonanym przez porucznika von Pippowa w 1810 r.). Prace prowadzono przy pomocy sprzętu mechanicznego ze względu na grube (około 3 m.) nawarstwienia zasypiskowe. Wykop miał kształt nieregularnego czworoboku o wymiarach 5 x 4 x 7 x 2m. Stwierdzono występowanie dużej miąższości warstw zasypiskowych powstałych częściowo w drugiej połowie XIX wieku i w dużej części po roku 1945, a zwłaszcza w latach 70-tych XX w. na skutek wznoszenia pawilonów handlowo-usługowo-gastronomicznych, między innymi segmentu, w obrębie którego wykonany został obecny wykop, a także w wyniku prac pod uzbrojenie tego rejonu miasta. Do głębokości 1, 2 m od powierzchni wystąpiła warstwa szarej piaszczystej ziemi, żółtych piasków oraz żwirów, a także gruzu ceglano-cyglanego z szarym piaskiem i szarą piaszczystą ziemią. Poniżej zalegała gruba, wtórnie przemieszana warstwa szarej, piasz-